Teema: Mom. 30.20.47 Ruokaketjun kehittäminen sekä Pro Pakurin toiminta ja hankkeet vuonna 2018

Asia: HE 106/2017 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2018

Aika: keskiviikko 25.10.2017 klo 10.30
Paikka: jaostohuone 1 (E 428), Eduskuntatalo (eteläinen sisäänkäynti)

Yleistä pakurista

- Pakurikääpä (Inonotus obliquus) on yleinen **koivun** ja eräiden muiden lehtipuiden **lahottajasieni** (valkolahottaja). Yksivuotinen itiöemä kasvaa kuoren alle puun tai sen osan kuoltua. Sitä ennen puussa on vuosia havaittavissa mustanpuhuvia, rihmastopahkan aiheuttamia epämuodostumia eli pakureita. (Wikipedia)
- Pakurikääpä on voimakas **adaptogeeni, joka sisältää lukuisia terveyttä edistäviä ja tulehduksia ehkäiseviä ainesosia**, mm. betuliini flanosteroleja, beetaglukaaneita, lanostanoidi tripenoideja, melaniinia ja germaniumia. Pakurikäävästä voidaan mm. keittää teetä tai käyttää sitä alkoholiuutteiden eli tinktuuroiden valmistamiseen.
- Suomessa pakuri on kansan keskuudessa tunnettu jo vuosikymmeniä. Sitä käytettiin etenkin sotien aikana kahvin korvikkeena, ja se sai lempinimen *tikkatee*. **Etelä-Koreassa, Kiinassa ja Japanissa sillä on pitkät perinteet.** Venäjällä pakurin käyttö on ollut laajinta ja se on ollut osa sikäläistä kansanlääkintäperinnettä jo vuosisatojen ajan. (Käytetty myös virallisena syöpälääkkeenä)
- Lääkinnällisten sienten maailmanmarkkinakoon arvioksi on esitetty 18-24 miljardia dollaria (LUKE). M**arkkina on yksin Kiinassa noin 8 miljardia euroa**.
- Suomalaisten tuotteiden vahvuutena ovat **Pohjoismaisten tuotteiden arvostus pääkohdemarkkinoilla Aasiassa**, kyky tuottaa tuotteet luomusertifioidussa metsässä ja markkinoida tuotteet ”villinä” (wild forest) ja arktisena tuotteena. (LUKE)

Pro Pakuri

- Pro Pakuri Finland Ry on pakurin- ja muiden ei-puupohjaisten tuotteiden tuotantoa edistävä yhdistys, joka luo puitteita metsänomistajien, ympien tuottajien, sienten jatkojalostajien, elintarvikkeiden tuottajien ja kosmetiikkatuoteyrityksien koko arvoketjun kattavalle yhteistyölle.
- Yhdistyksen ensisijainen tavoite on nostaa suomalaisen pakurin saatavuus ja volyymit Suomessa isoiksi kansainvälisten markkinoiden tuotevirtoja vastaavaksi vientituotteiksi. Yhdistys ajaakin viljelijöiden etua, jotta viljelijöille turvataan kaikille samanlainen oikeudenmukainen ja yhdenvertainen korvaus viljelystä.

PRO PAKURI FINLAND RY

Pakurin myynnin verotuksen muutos maatalouden ansiotulosta pääomatuloksi

Pakurin myyntiverotus

- Tällä hetkellä luonnonvaraisen pakurin keruu ei ole veron alaista, ja ammattimaisen viljelyn tuotos on maatalouden ansiotuloa
- Tavoitteena on muuttaa tuloverolakia siten, että ammattimaisen pakurin ja vastaavien metsässä viljeltävien tuotteiden verotus muutetaan maatalouden ansiotulosta pääomatuloksi
- Olavi Ala-Nissilä vie seuraavalla dialla olevan ehdotuksen Verojaoston käsittelyyn vuoden 2018 käsittelyn budjetin yhteydessä

Verojaostolle tehty ehdotus

Metsätaloudesta ja porotaloudesta saatu tulo

43 §

Metsätalouden pääomatulo

Veronalaista pääomatuloa on verovelvollisen omassa metsässä kasvavan runkopuun hakkuuoikeuden ensimmäisestä vastikkeellisesta luovutuksesta (*pystykauppa*) saatu tulo ja hankintakaupalla myydystä runkopuusta valmistettavasta tai valmistetusta puutavarasta, kuten tukeista, pylväistä, kuitupuusta tai haloista sekä hakkeesta saadun tulon pääomatulo-osuus. Hankintakaupalla saadun tulon pääomatulo-osuutena pidetään puun myyntituloa vähennettynä hankintatyön arvolla. Metsätalouden pääomatuloa on myös muusta kuin runkopuusta saatu metsätalouden tulo, kuten tulo hakkuutähteiden, kantojen, muun metsäenergiapuun, koristehavujen, tienvarsikeppien, joulupuiden**, puuhun tai kantoon viljeltyjen luonnontuotteiden kuten pakuri- tai lakkakääpä *** tai vastaavien luovutuksesta. Mitä edellä tässä momentissa säädetään, sovelletaan myös puun myyntituloon, joka on saatu kiinteistön luovutuksesta pidätetyn hakkuuoikeuden nojalla. (22.12.2005/1155)

Metsätalouden pääomatulona pidetään myös metsästä saatua vakuutuskorvausta tai muuta korvausta samoin kuin yksityistalouden käyttöön otetun tai toiseen tulolähteeseen siirretyn puutavaran kantoraha-arvoa tai käypää arvoa. Metsätalouden pääomatuloksi luetaan myös metsätalouteen saadut tuet ja avustukset. Hakkuuoikeuden vastikkeetonta luovutusta ilman maapohjaa pidetään veronalaisena omaan käyttöön ottona kantoraha-arvon mukaan. (22.12.2005/1155)

Muiden kuin omana asuntona tai muutoin henkilökohtaisessa käytössä olevien rakennusten tai rakennelmien rakentamiseen tai korjaamiseen otetun puutavaran arvoa ei pidetä veronalaisena tulona. Veronalaista tuloa ei myöskään ole lämmitykseen tai muuhun verovelvollisen omaan kulutuskäyttöön otetun puutavaran arvo.

***) Lihavoidulla kirjoitettu lisäys nykyiseen Tuloverolakiin.**

Perustelu:

Pakuri- ja lakkakäävän sekä muiden vastaavien puuhun tai kantoon viljeltävien luonnontuotteiden verokohtelu ei ole yhtenäinen muiden metsätalouden osa-alueiden kanssa vaan niistä saatavaa tuottoa verotetaan maatalouden ansiotulona. Pakuri- ja lakkakäävän viljelymenetelmät ovat kehittyneet parin viime vuoden aikana, ja niiden viljely onkin jatkossa verrattavissa esimerkiksi joulukuusen viljelyyn ja kasvattamiseen. Tämän vuoksi ehdotamme yllä olevaa teknistä muutosta TVL:n 43 §:ään.

PRO PAKURI FINLAND RY

Pakurin tuotantoketjun kehittämisen taloudellinen tuki

Pakurin arvoketjun merkittävimmät haasteet

1. Pakurilla ei ole sertifiointi- ja laatujärjestelmää, jolla voitaisiin tukea puhtaan suomalaisen pakurin vientiä.
2. Potentiaalisista markkinoista ei ole Japania lukuunottamatta riittävää markkina-analyysia.
3. Pakurin ja lakkakäävän viljelymäärät ovat vielä liian pieniä.
4. Viljelijöiden osallistuminen tutkimustoimintaan on ollut liian vähäistä, minkä vuoksi ei ole riittävästi koeviljelmiä.
5. Pro Pakurilla ei ole riittäviä taloudellisia resursseja viestintään ja tiedottamiseen.
6. Nimisuojan saaminen suomalaiselle Pakurille on brändäyksen ja kopioiden karsimisen kannalta tärkeää

Pro Pakuri ry:n ehdotus
Maa- ja metsätalousvaliokunnalle

Maa- ja metsätalousvaliokunta kohdistaa pakurin- ja lakkakäävän arvoketjun kehittämiseen rahoitusta Luonnonvarakeskuksen kautta seuraavasti:

Rahoituskohde		Euroa
Markkinointi ja brändäys		447 000
	Laatujärjestelmä	80 000
	Sertifiointi (luomu, FSC, PEFC…)	95 000
	Nimisuoja, + rekisteröinti kohdemaissa	132 000
	Markkina-analyysit (Etelä-Korea, Kiina)	35 000
	Vientimarkkinakampanja, yhteistyö "Food from Finland"	70 000
	Kansainvälinen yhteistyö	20 000
	Markkinakanavan rakentaminen, Japani	15 000
Koeviljelmät (LUKE+ Pro Pakuri ry yhteistyö tutkimuksessa)		140 000
	Metsänomistajayhteistyön tuki (Erikoissienten istutus, laaduntarkkailu, raportointi LUKE:lle, viestintä)	90 000
	Pakurin ja lakkakäävän pakastekuivauksen infran tuki	50 000
Pro Pakurin toiminnan kehittäminen alan kattojärjestönä		55 000
	Tiedotus	30 000
	Kansalliset ja kansainväliset verkostot	20 000
	Tapahtumat	5 000
Yhteensä		642 000

Luonnonvarakeskuksen tulee kohdistaa koko rahoitus määriteltyihin kohteisiin, eikä se saa käyttää myönnettyä rahoitusta yleiskustannusten kattamiseen.

Perustelut rahoitukselle

1. Markkinoinnilla, laadun kehittämisellä ja brändäyksellä luodaan pohja pakurin markkinakanaville ja tarina suomalaisista lääkinnällisistä sienistä. Kaikessa toiminnassa täytyy luoda kansainvälistä imagoa ja **erottautua puhtaana, arktisena, suomalaisena** luonnontuotteena. Rahoitusta tarvitaan toimenpiteiden valmisteluun ja esiselvityksiin. Sertifiointi ja laatujärjestelmä tulevat olemaan kansallisesti tärkeä tekijä erottauduttaessa esimerkiksi venäläisistä tai kiinalaisista tuotteista.
2. Viljely- ja tutkimuspinta-alojen kasvattaminen edellyttää tukea viljelijöille. Tällä hetkellä viljelyä ei tueta millään tavoin, ja tutkimuksiin osallistuvat tekevät sen omalla riskillä ja kustannuksella. Huomioiden viljelyyn liittyvä potentiaali tilanne on jo nyt kestämätön, eikä viljelypinta-alojen kasvu ole lähellekään riittävää.
3. Pakurin viljelyn ja tuotantoketjun edistäjänä Pro Pakuri ry on käynnistänyt toimintansa, ja jäseninä on kymmeniä pakurista innostuneita metsänomistajia ja arvoketjun muita toimijoita. Yhdistyksellä on merkittävä rooli koko arvoketjun rakentamisessa, mikä edellyttää panostuksia viestintään ja tiedottamiseen.

Arvoketjun kehittämisen hyödyt

1. Suomi saa etulyöntiaseman yli 8 miljardin euron markkinan teollistamisessa osana biotalouden kehittämistä.
2. Pakurin tuotantoketju tuo täysin uutta verotuloa (yritysvero ja alv)
3. Lakkakäävän tuotantopotentiaali on useita miljoonia kiloja
4. Viljely ja jalostaminen luo arviolta yli 100 uutta suoraa työpaikkaa. *)
5. Viljelijöiden rahoitus ja riskin jakaminen avaa tuotantoketjun pullonkaulan.

➢ **Valtion panostukset palautuvat ensimmäisenä jalostusvuotena.**

***) Tavoite = 100-300 tonnin tuotanto, joka mikä luo jalostusketjun eri portaissa jopa 100 MEUR liikevaihdon**

Luodaan yhdessä uusi Suomalainen menestystarina!

PRO PAKURI FINLAND RY

Puheenjohtaja Hannu Piispanen, puh. +358 (0)40 502 0381
Hallituksen jäsen Henri Vanhanen (luonnonvarakeskus) +358295326609
Hallituksen jäsen Lauri Kivistö +358 (0)40 517 5914

Muut hallituksen jäsenet:
Pauli Littunen +358 (0)40 55 66 518
Sihteeri/rahastonhoitaja Heikki Rinkinen +358 (0)40 3488 578
Kimmo Kemppinen +358 40 6748593